

W Ś C I E K L I Z N A

Powiat kłodzki jest obszarem wolnym od wścieklizny zwierząt. Jest to choroba, podlegająca obowiązkowi zwalczania zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r., poz. 1421 ze zm.). Istnieje zatem konieczność prowadzenia nadzoru biernego obejmującego badania zwierząt podejrzanych o wściekliznę, czyli tzw. zwierząt wskaźnikowych. Jest to szczególnie istotne na obszarach nieobjętych szczepieniami lisów, a do takich należy teren powiatu kłodzkiego, ponieważ pozwala na szybkie wykrycie wścieklizny i ograniczenie jej szerzenia. Każde zwierzę podejrzane o wściekliznę, które padło lub zostało zabite, powinno zostać przebadane laboratoryjnie w kierunku przedmiotowej choroby. Przypadki takie należy zgłaszać do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kłodzku z/s w Bystrzycy Kłodzkiej (m.in. padłe zwierzęta bezdomne, zwierzęta mięsożerne wolnożyjące, ale też borsuki czy nietoperze).

W związku ze wzmożonym ruchem turystycznym mamy do czynienia z przypadkami pogryzień ludzi przez psy i koniecznością przeprowadzania dochodzeń epizootycznych i obserwacji zwierząt.

Przeprowadzone statystyki wykazały małą wszczepialność psów przeciwko wściekliznie. Obowiązkiem właścicieli jest poddanie szczepieniu przeciwko wściekliznie psów, które ukończyły 3 – miesiąc życia a następnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia. Szczepień psów przeciwko wściekliznie dokonują lekarze weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt. Po przeprowadzeniu szczepienia posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w paszporcie. Koty nie muszą być szczepione ale jest to zalecane.

Wścieklizna jest jedną z najbardziej śmiertelnych chorób odzwierzęcych. Każdego roku zabija **prawie 60 000 osób na całym świecie.** W celu zabezpieczenia przed chorobą zwierzęta powinny być szczepione. W Polsce obowiązkowemu **ochronnemu szczepieniu przeciwko wściekliznie**, zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, **podlegają psy powyżej 3 miesiąca życia.** Posiadacze psów są obowiązani zaszczepić psy przeciwko wściekliznie w terminie 30 dni od dnia ukończenia przez psa 3 miesiąca życia, a następnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia. Szczepień psów przeciwko wściekliznie dokonują

lekarze weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt. Po przeprowadzeniu szczepienia posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wisu w paszporcie. Na obszarach występowania wścieklizny zalecane są również szczepienia kotów, a także zwierząt gospodarskich, jeśli mogą mieć one kontakt z dzikimi zwierzętami, takimi jak: lis, jenot, kuna itp.

Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii w Kłodzku z/s w Bystrzycy Kłodzkiej informuje, że zgodnie z art. 85 ust. 1a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r., poz. 1421 ze zm.) kto uchyla się od obowiązku ochronnego szczepienia psów przeciwko wściekliźnie, **podlega karze grzywny**. Inspekcja weterynaryjna będzie kontrolować szczepienie psów przeciwko wściekliźnie i nakładać dotkliwe mandaty na właścicieli psów niedopełniających ustawowego obowiązku.

Według ww. ustawy wścieklizna należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Istnieje zatem konieczność prowadzenia także nadzoru biernego nad wścieklizną. Jest to szczególnie istotne na obszarach nieobjętych szczepieniami lisów, a do takich należy teren powiatu kłodzkiego, ponieważ pozwala na szybkie wykrycie wścieklizny i ograniczenie jej szerzenia. Każde zwierzę podejrzane o wściekliznę, które padło lub zostało zabite, powinno zostać przebadane laboratoryjnie w kierunku przedmiotowej choroby. Przypadki takie należy zgłaszać do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Kłodzku z/s w Bystrzycy Kłodzkiej (m.in. padłe zwierzęta bezdomne, zwierzęta mięsożerne wolnożyjące).

Wścieklizna to wirusowa choroba zakaźna dotykająca centralnego układu nerwowego, na którą wrażliwe są wszystkie gatunki ssaków, w tym **ludzie**. Okres inkubacji choroby wynosi od kilku dni do kilku miesięcy. Wirus wścieklizny jest wrażliwy na wysoką temperaturę i światło słoneczne, ale jednocześnie jest wysoce odporny na niskie temperatury. Przenosi się głównie poprzez kontakt śliny zakażonego zwierzęcia z uszkodzoną skórą lub błoną śluzową (pogryzienie). Zakażenie możliwe jest również m.in. drogą atero-genną, dospojówkową lub poprzez transplantacje narządów. W Polsce rezerwuarem wścieklizny jest przede wszystkim lis rudy, ale też nietoperz. Okres inkubacji choroby (czyli okres od momentu zakażenia do wystąpienia objawów klinicznych) jest różny i zależy m.in. od ilości wprowadzonego do organizmu wirusa, jego zjadliwości, wrót zakażenia (miejsca zranienia), charakteru (rozległości) ran oraz gatunku i wieku wrażliwego zwierzęcia. Przyjmuje się, że okres inkubacji u zwierząt trwa od kilku dni do ponad 7 lat. Choroba może mieć postać cicha lub szalowa, a jej objawy są różne i zależą od gatunku zwierzęcia:

- psy – występuje niepokój, nadmierna pobudliwość, włóczęgostwo, spożywanie niejadalnych przedmiotów, wożony popęd płciowy, agresja, ochryple szczekanie, ślinotok, opadanie żuchwy z wypadaniem języka, zez, niedowłady kończyn i inne porażenia;
- koty – odnotowuje się podobne objawy jak u psów, przy czym zwierzęta chowają się, uciekają, nieustannie miauczą, zachowują się agresywnie, a śmierć poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn;
- zwierzęta dzikie – głównym objawem jest utrata wrodzonego leku. Występuje także agresja przejawiająca się atakami na zwierzęta domowe, gospodarskie i ludzi. Dodatkowo, u nietoperzy obserwuje się utratę zdolności lotu, nadpobudliwość na dotyk i dźwięk, przewracanie się na grzbiet i aktywność dzienna niespotykana u zdrowych osobników.

Należy podkreślić, iż nie wszystkie wymienione objawy muszą wystąpić u każdego zwierzęcia zakażonego wirusem wścieklizny. W przypadku objawów nasuwających podejrzenie wścieklizny bądź też znalezienia martwego zwierzęcia (np. lis, nietoperz) sprawę należy zgłosić do właściwego miejscowo powiatowego lekarza weterynarii który oceni, czy podejrzenie jest zasadne. ***Należy bezwzględnie unikać kontaktu z podejrzanym zwierzęciem i nie dotykać zwłok zwierząt podejrzanych.***

W przypadku uznania podejrzenia za zasadne powiatowy lekarz weterynarii wprowadza stosowne środki mające na celu stwierdzenie lub wykluczenie wścieklizny (obserwacje żywego zwierzęcia lub badanie laboratoryjne martwego zwierzęcia).